

v teh dveh mesecih doplačati toliko, da bodo imeli vplačano do konca leta 1935. Vsak naročnik naj torej pazi, da bo v decembru 1934 ali vsaj v januarju 1935 imel vplačano naročnino do konca leta 1935, ker bodo v prihodnjem letu samo tisti zavarovani.

§ 4. Podpora dobi izplačano oni, ki ima hišo v najemu. Prevžitkar, član družine ali uslužbenec, ki je bil celoleten naročnik, ni deležen zavarovanja. Enako niso zavarovane viničarske, gozdne in lovske kočje, ker v njih stanujejo lastnikovi nastavljenici.

§ 5. Podpora se ne izplača: ako je naročnik sam zažgal, ali po kaznjivi zanikarnosti povzročil požar; — ako zavarovalni odsek ugotovi, da je bila hiša do svoje polne vrednosti zavarovana in se je ta zavarovalnina tudi izplačala; — ako je povzročitelj požara (recimo železnica) škodo v celoti povrnil; — ako je požar nastal vsled vojne, upora, eksplozije javnih zalog smodnika. — Vsak spor rešuje samo zavarovalni odsek in je vsako sodno postopanje izključeno.

§ 6. Vlogo za izplačilo zavarovalnine je napraviti takoj po požaru. Kdor se tekom enega meseca ni prijavil, ne more zavarovalnine več zahtevati. Vlogi je priložiti potrdilo občinskega urada, ki je koleka prosto, kjer mora biti potrjeno: kdaj je nastal požar, vzrok, številka hiše, ki je pogorela, kje in za kako vsoto je bila hiša zavarovana.

§ 7. Podpora se izplača v celoti brez odbitkov samo po poštni nakaznici takoj, ko dospe obveznica zavarovanca, da bo ostal tudi v bodoče naročnik »Slovenskega gospodarja« ter da bo pridobil v svoji okolici dva nova celoletna naročnika.

§ 8. Oni, ki je podporo prejel, je dolžen dati pri cerkvi skupno z občinskimi oznanili to objaviti, da je prejel zavarovalnino »Slovenskega gospodarja« izplačano. Zavarovalni odesk.

*

Vinka ni natiralo med obsojtske klateže pomanjkanje dela in jela doma, ampak očetova uprav drenova sebičnost in trdosrčnost.

Stari Lapuh je imel le sina edinca Vinka. Kot vdovec se je ženil drugič, a je ostal brez nadaljnjega potomstva. Oklepal se je z vso že bolj priletno trmo v tolikih slučajih pogubonosne rečenice: Ti meni luč, jaz tebi ključ!

Na Lapuhovini je bil vse v eni osebi stari Franc. Kar je bilo ostalih razumnih in nemih živih bitij na domu, so ječala v suženjski pokorščini pod gospodarjevo grčavostjo.

Stari stiskač je bil v srcu ponosen na postavnega ter sicer pametnega sina; ni pa imel zanj niti v odrasli mladeniški dobi drugega nego garanje od zore do mraka, trde besede in niti v nedeljo in na praznik bi ne bil smel med sovrstnike. Da ni ločil Vinko dolgo časa krajcarja od groša in cvančgarce, je bila očetova krivda, ki je trdo zavezoval cvenk ter papir v svoj mehur, za kojega skrivališče je znal le on sam.

Prenapete vzgojne vajeti se rade potrgajo osobito pri odraščajočih kmečkih fantih.

Kako napreduje „Slov. gospodar“?

Dosedaj so nekateri kraji res razveseljivo napredovali. Omeniti moramo predvsem Prekmurje in Posavje, dočim Savinjska dolina še ni dovolj razgibana, vendar upamo, da ne bode za-

Sv. Anton na Pohorju. Še nismo v snegu, če tudi se nam obeta in kakor nam privoščijo tisti tam doli v dolinah. Lepo je tu gori. Briti se nam ni treba, ker nas obrije burja vsaki teden po dvakrat, kakor se to spodobi. Krizo bi radi prežagali na drobne kose, pa se ne da prijeti, dasiravno jo čutimo vsi. Les ne gre v promet, živina tudi ne, le poštnih položnic za plačevanje davkov nam ne manjka. Kriza je vzrok, da si tuptam kdo hoče pomagati z izdelovanjem denarja. Pa ne pri nas, Bog varuj! Smo prepošteni Pohorci. — V cerkvi bo treba nekaj popravil, pa tuč nabaviti si bo treba to in ono, ker v novem letu nas čakajo važni dogodki. »Slovenskega gospodarja« bi še mnogi radi brali, pa ni pare za naročnino.

St. Peter pri Mariboru. Na starega leta dan je umrla najstarejša šentpeterska župljanka Liponik Alojzija iz Metave, stara 91 let. Pokojna je bila globokoverna ženica, potrpežljiva kot svetopisemski Job in vdana v voljo božjo. Zato pa je tudi tek svojega življenja srečno dokončala in, upamo, tudi zaslužila krogi večnega življenja. — V sredo po novem letu se je vršila pri nas zopet zlata poroka. Zlatoporočenca sta bila Oman Jurij in Marija, viničarja iz Dragučove, ki sta bila meseca novembra 1884 v naši župni cerkvi poročena. Dal Bog, da bi dneva, ki so jima še določeni, preživela v miru, zdravju, miru in zadovoljnosti! — V pretečenem letu je bilo v naši župniji rojenih 40, umrlih 26, poročenih pa je bilo 10 parov. Torej smo od prejšnjega leta nazadovali v vsem. — Fantovski odsek je imel na novega leta dan svojo skupno fan-

ostala. Ostali kraji se držijo dobro. — Agitatorji pridno delajo ponekod, drugod zopet nimamo še dobrih stikov. — Reklamno številkó smo zopet poslali v Savinjsko dolino, Posavje in Prekmurje.

Prijatelji, delajmo, delajmo z veseljem za dober tisk!

tovska pobožnost. Pri rani službi božji so z malimi izjemami pristopili skoraj vsi fantje župnije k mizi Gospodovi, popoldne pa so imeli svoj poučni sestanek. — Novo leto je novo upanje! Upamo, da se v svojem upanju ne bomo varali, kakor se nismo dosedaj, in to tembolj, ker se že tisti pridružujejo našemu upanju, ki so mislili, da bo večno trajalo njihovo zmagoslavje. Število naročnikov »Slovenskega gospodarja« narašča. Skoraj ne bo hiše, ki bi ne bila naročena nanj. Naj le naši vrli fantje od KA svojo apostolsko delo za naš tisk nadaljujejo. Šentpeterski dopisnik pa se bo že pobrigal, da novic šentpeterskih ne bo zmanjkalo.

Dogoše pri Mariboru. († Bivši župan Silvester Cebe.) V Dogošah je umrl kovaški mojster, posestnik, cerkveni ključar in dolgoletni vzorni župan občine Dogoše g. Silvester Cebe, star nad 60 let. Z rajnim Cebejem lega v grob ugleden mož iz kmetijskih vodilnih vrst. Cebe je bil inteligenten, značajan mož, kakor jih malo najdemo. Ponosen je bil na svoj kovaški poklic in na kmetijski stan. Kot župan je vodil domačo občino tako vzorno, da je bila vas Dogoše več let brez občinskih doklad. G. Cebe je sodeloval tudi pri zgradbi znanega dupleškega mostu in se je sploh zelo zanimal za napredek gospodarstva v mariborski okolici. V domači vasi je veljal kot dober svetovalec vsem, ki so potrebovali dobrega nasveta in ga bodo občani gotovo zelo pogrešali. Cebe je bil eden tistih mož, ki je skupno z rajnim poslancem Pišekom pomagal organizirati slovenskega kmeta v Kmetijski zvezi. Bil je zaveden narodnjak in odločen katoličan. Pokopali so ga na pokopališču hočke podružnice v Devici Mariji v Brezju pri Mariboru. Naj sveti blagemu slovenskemu možu nebeška luč!

Posestnikov sin — slabši od berača! Tej istini se je uprla celotna Vinkova notranjost. Mirna namigavanja ter prošnje, naj mu prepusti vsaj kako tele v odrejo in last, so se vse odbila ob očetovi sebičnosti. Fant je segel po samopomoči, začel je uha-jati v nočeh na vas, kjer je zvedel, da so rakarji gospoda.

Po domačih potokih je pričel z lovom na rake. Zaslužil je par krajcarjev in ti so začeli iz njegovega žepa upiti po razmnožitvi in osamosvojitvi, predno bo očka toliko oslabeled, da bo zahteval luč in ponujal sinu ključ!

Stari tnal se niti sanjalo ni, v kako družbo je zašel sin, ko se je slednji že prepričal, da obsega božji svet nekaj več nego so hribčkaste ter grabaste Sromlje.

Lapuhovemu gospodarju se je godilo neko nedeljo na fari kakor v hčer zaverovani materi, kateri zaupa škodoželjna soseda, da bo postala v kratkem — stara majka!

Vinko — rakar! Ta vest je bila Lapuhu ogenj v strehi. Prirohnel je od nedeljske službe božje nad sina, zahteval potrdilo, da gre za obrekovanje; a se

nje delo, da ga bo vsaj prelistal.

Potomstvo

enega para poljske miši se razmnoži v 1 letu na 360 komadov. Žito, katerega uniči na leto 360 miši, tehta 18 stotov.

Samo ena žuželjka

živi na površju morja in gre za takozvano morskó stenico. Prvič so opazili to žuželjko pri raziskovalnem jadranju okoli sveta leta 1861. Tudi danes je znano le malo o življenjskih pogojih te živalice, ki se upa 600 km daleč na morje, po kojega gladini se poganja z bliskavico s pomočjo zadnjih nog. Steniče nogo izpušča-jo mastno tekočino in radi tega se obdrži živalica na površini.

Sv. Anton v Slov. goricah. Baharija ni lepa krepčica. Mi Preleki smo pa k temu nagnjeni. Zato smo tem bolj svečni, če se imamo s čim pohabati. Lani je priromalo v župnijo 72 izvodov Mohorjevih knjig, letos pa 170, pa jih je pri delitvi še zmanjkalo. »Slovenskih gospodarjev« hočemo imeti letos 200, lani jih je bilo 30 manj. Nabožnih in drugih listov je precej, pa bi jih bilo še več, ko bi »penez! ne bili tako strašansko dragi!« Glede teh smo namreč silno ubogi. Za to vedo tudi naši odgovorni možje in nam vzpodbuno pomagajo varčevati. Pred letom dni smo po znižani ceni naročali koruzo za lansko spomlad. Sedaj dobivamo prazne vreče vrnjene. Glejte, tako so nam možje pomagali, da nismo porabili koruze, ki je nismo dobili in gotovo bodo pomagali porabiti tudi za to namenjeni naš denar v druge plodonosnejše svrhe!

Sv. Anton v Slov. goricah. Mi hočemo živeti, mi nečemo umreti. . . . Dokaz: V preteklem letu smo imeli najvišje število rojstev, odkar obstoja naša župnija, namreč 101. Temu rekordu se je najbolj približalo leto 1931 s 98 krsti. Povprečno število rojstev je okrog 85, v prejšnjih desetletjih pa še znatno manj. Seveda je med rojenimi debeli ducat takih, ki bi jih treba ne bilo. . . . Letošnji dolgi predpust, upamo, da bo nekaj teh nepotrebnih mamice spravil v zakonski jarem, da jim ne bo sam pelin bodoče življenje. Saj je za zakon pri nas še precej korajže. Leto 1934 je spravilo pod streho 24 parov, to se pravi, da je bil v preteklem letu vsak 60. Antonjevčan enkrat ženin oziroma nevesta. Smrt je capljala človeč za življenjem, 68krat je zamahnila s koso. Tako imamo naravnega prirastka 33 oseb ali skoraj eno tretjino več rojstev ko smrti. Ko bi nas vse slovenske župnije posnemale, bi dravska banovina pri udkem štetju ne bila na zadnjem mestu.

Sv. Ana v Slov. goricah. V preteklem letu je bilo v župniji rojenih 92, umrlo jih je 51 in poročenih je bilo 47 parov. Od leta 1924 spada tudi Lokavec k naši župniji, ki šteje zdaj okoli 3000 duš. Versko življenje poživljajo verske organizacije, posebno tretji red, Apostolstvo mož in mladeničev, mladeniška in dekliška Marijina družba, ki ima vsaka mesečno skupno sv. obhajilo ter nauk in sestanek. Fantje in

dekleta nastopajo z govori in deklamacijami. Rožnenska bratovščina šteje 49 rož, tudi KA je upeljana. Število prejetih sv. obhajil znaša 14.675, to je za 498 več kakor leta 1933. Krščansko življenje pospešuje tudi katoliško čtivo, ki kljub denarni krizi ne nazaduje. Mohorjanov je bilo 131, za 20 več kakor leta 1933. Naročnikov ima »Slovenski gospodar« 174, »Slovenec« 4, sobotna številka z nedeljsko prilogo 5, »Domoljub« 8, »Bogoljub« 22, »Glasnik« 39, »Cvetje« 15, »Katoliški misijoni« 27, »Zamorček« 8, »Lučka« 30.

Fram. V letu 1934 jih je umrlo 37 doma, 4 v bolnici, med temi največ otročičev. Najstarejši, Martin Koban, kmet na Požegu, star 87 let, je umrl ravno pred Božičem. Bil je veren in skrben mož, ki je zadnja leta vsled mrtvouda onemogel; naj raj uživa plačilo za svoje vzgledno življenje! Zadnja pred adventom sta se poročila Matevž Petelinc iz Radizela in Genovefa Pliberšek z Gradišča, prva v novem letu pa Anton Sagadin iz Ljube in posestnica Jozefa Rec. Bilo srečno! Ker nam zima prizanaša, se oglašata po vinogradih kramp in lopata, na polju in cestah pa je mirno. Pohorci čakajo na sneg, ko bodo na saneh brez živine pripeljali drva, vsi pa upamo na lepše pomladne dni.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Zalosten je bil pri nas konec štefanovanja. Ko so se fantje popolnoč od svojega veseljačenja vračali skozi Spodnje Pleterje, je odjeknil strel in obtežat je na cesti 22letni kmečki sin Jak. Pintar. Najprej so vsi mislili, da ga je kdo drug ustrelil; a okolnost, da je poleg njega ležal njegov samokres, in izid sodne obdukcije je ugotovil, da se je moral sam ponesrečiti s svojim samokresom, ki ga je po nepotrebnem nosil seboj in je z njim nerodno ravnal; kajti na samomor ni misliti. Vsekakor pa bi ta žalostna nesreča izostala, ko bi ne bilo ponočevanja. Mladini, zlasti fantom, kaj jasen nauk! — Isto jutro na Šentjanžvo je v Apačah nagle smrti umrl 78letni užitek Stefan Klanjšek. V adventu pa nas je sicer ne brez priprave, a komaj po kratki bolezni zelo nepričakovano zapustila vrla kmečka hči, šivilja Ana Mlakar iz Pieter, stara 41 let. Obito prebivalstva, zlasti tovarišice iz Marijine družbe in tretjega reda so jo spremile na zadnji poti. Naj vsi v miru počivajo!

Knjižnica Sl. gospodarja.

Zemljiška knjiga Din 5.—
Kako si sam izračunam davek Din 4.—
Zaščita kmetov Din 5.—

Naročniki »Slov. gospodarja« dobijo vse zvezke te knjižnice za polovično ceno. V letu 1935 bo izšlo še precej teh knjižic, tako da bodo naročniki »Slov. gospodarja« s to ugodnostjo prihranili celotno naročnino in še več! Zato priporočamo vsem, da ostanejo naročniki »Slovenskega gospodarja« ter tudi drugim povedo o tej ugodnosti!

Naročniki, naročajte knjižice na naslov: Uprava »Slov. gospodarja« Maribor, Koroška cesta 5, in pristavite, da kot naročnik plačate le polovico. Ostali pa na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

Polensak pri Ptuj. Lani smo imeli nenavadno veliko požarov, katere pa smo, kjer ni vse zgorelo, prav pridno pogasili. O nobenem pa nismo mogli izvedeti, kako je nastal. Hudo mušneži so rekli na kratko: Skozi streho je ogenj vün prišal! — Dalje so bili prav pridno na delu tatovi vseh znanih poklicev. Ljudje so se hudo pritoževali, ali kradlo se je kar vse. Zgodilo se je celo to, da je tat, ker so bila hišna vrata zaklenjena, zlomil šipo na oknu in iz poleg stoječe mize odnesel uro, lepo zvoneč budilnik. Da je tu pa tam izginila lepa rejena perjad, katera se je potem zalivala z neplačanim vinom, se menda samo ob sebi razume. — Umrlo je 23 oseb, 11 moškega, 12 ženskega spola. Luč sveta je zagledalo 44 novih Polencanov, 27 dečkov, 17 deklic. Izmed njih nezakonskih. . . . joj, tega pa nikomu in nikdar ne povemo. Bomo se rajši poboljšali, 10 mladih in brhkih parov je reklo v naši cerkvi rajši

Morska stenica diha s pljučami, vendar na suhem kmalu pogine. Jajčeca leže na predmete, ki plavajo po morju. Uganka je še, kako se zoperstavlja žuželka silovitim morskim viharjem

Oporoka

hudomušnega njujorškega trgovca se glasi: »Ženi zapuščam ljubčeka in zagotovilo, da nisem bil nikdar tako slep, kakor je ona mislila. Sinu ostavljam pravico do dela. Celih dotedanjih 35 let je prepuščal sin pravico do dela meni. Hčerka naj prejme 100 tisoč dolarjev. Rabila jih bo, ker so edino sredstvo, da si pridobi z ujimi moža. Svojemu slugi prepuščam vse obleke ter dragoceno-

je glasila sinova očitna spoved baš nasprotno! Po starem je zavrelo, odrekla sta pamet in razsodnost, postal bi bil Kajn lastne krvi, da ga ni prisilil sin s krepkim prijemom za obe roki v silobranu, da se oče ne sme izpozabiti do — zločina!

Vinko je zaklenil preudarno premagane očeta v štibelec, ostavil dom in naročil mačehi, naj se potaji tudi ona, dokler se ne bo oče zrohnel med štirimi stenami.

Med starim ter mladim Lapuhom se je odigral samo zgoraj opisani spor. Oče je uvidel, da s telesno silo ne more več uklepati sina v jarem brezpogojne pokorščine; sin je našel v odvratni uboja povod, da si začne rezati sam svoj kruh.

Prelom z očetom ter domom sta bila vzrok, da se je Vinko zmotal med glavne rakarje ob Sotli in se je prepričal na lastne oči, kako je prinesel tudi on s hribov v dolino nadarjenost za naklonitev rakarske dobičkanosti.

Preko par noči je posedal svoje lastne lovske priprave in plavajočo shrambo za plen. Njegova zastavnost ga je kar porinila na samostojno lovišče po

rakarju, kateri je moral na županov pritisk med vojake.

Vinko je postal v par dneh tovariš med novimi tovariši, ki niso bili daleč take zlobe in izmečki človeške družbe, kakor so jih razvpili gruntarski hribovci. Kaj kmalu ga je prevzela zavest samostojnosti, saj mu je polnila žep brez zadrezastega priganjanja za plugom, koso in motiko.

Na dom ga ni priklepala nobena vez. Materina ljubezen mu je že davno snivala pod zemljo, očetove ni nikoli okusil in lepa Lapuhovina mu je bila, odkar se je skobacal na lastne noge — nezaslužena — prisilna delavnica.

Pohlep po lastnem imetku mu je bil pradedov. po očetu. Lahko zaslužen goldinar na goldinar mu je padal v mošnjicek, iz katerega je plačeval z lahkoto vsakdanje potrebščine. Kako in kaj bo na zimo ter zgodnjo spomlad, ga ni skrbelo. Mlad, vajen in dela željen fant je bil dobrodošel pod vsako streho.

Ob koncu prve lovske dobe je bil Vinko smelo ponosen na zaupanje, katerega je užival med tovariši. Pravilni pregled položaja mu je narekoval, da ni pustil odirati sebe in stanovske družbe od židovske